

Innst. 79 S

(2016–2017)

Innstilling til Stortinget fra justiskomiteen

Dokument 8:94 S (2015–2016)

Innstilling fra justiskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Trine Skei Grande og Iselin Nybø om å opprette en personvernkommisjon for justissektoren

Til Stortinget

Bakgrunn

Stortingsrepresentantene Trine Skei Grande og Iselin Nybø fremmet 11. mai 2016 følgende forslag:

«Stortinget ber presidentskapet fremme forslag til mandat og sammensetning for en kommisjon som skal utrede personvernets sårbarhet i justissektoren i en digital tidsalder, der kommisjonen ser helhetlig på behovet for, og effekten av, hjemler og tiltak som allerede er gjennomført, vurderer viktige prinsipper for personvern i justissektoren, og fremmer forslag til hvordan borgernes personvern kan styrkes i lys av de lovendringer som er innført de siste årene for å motarbeide terrorisme og annen kriminalitet.»

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Jorodd Asphjell, Kari Henriksen, lederen Hadia Tajik og Lise Wiik, fra Høyre, Margunn Ebbesen, Hårek Elvenes, Peter Christian Frølich og Anders B. Werp, fra Fremskrittspartiet, Jan Arild Ellingsen og Ulf Leirstein, fra Kristelig Folkeparti, Kjell Ingolf Ropstad, og fra Senterpartiet, Jenny Klinge, viser til Dokument

8:94 S (2015–2016) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Trine Skei Grande og Iselin Nybø om å opprette en personvernkommisjon for justissektoren.

Komiteen viser til at personvern er en viktig frihet i et liberalt demokrati. Det skaper tillit til myndigheter, samfunnet og hverandre. Personvern handler om den enkeltes rett til privatliv og rett til å bestemme over egne personopplysninger. Friheten er blant annet forankret i Den europeiske menneskerettskonvensjon (EMK) artikkel 8. Staten har et selvstendig ansvar for å sikre den enkeltes personvern. Alle mennesker skal ha mulighet til en privat sfære, hvor man kan handle fritt uten tvang eller innblanding fra staten eller andre mennesker.

Komiteen viser til at personvern er et viktig prinsipp i et demokratisk samfunn. Det bidrar til at den enkelte kan gjøre sine egne vurderinger på et selvstendig grunnlag uten å bli kontrollert, hverken av staten eller andre. Det fremmer meningsutveksling og deltakelse i det offentlige rom og er avgjørende for frihet og for demokratiet.

Komiteen viser til NOU 2009:1 Individ og integritet – Personvern i det digitale samfunnet, som utredet personvernet knyttet til medier, arbeidslivet, helse- og samferdselssektoren, organisering av personvernmyndighetene samt barn og unges personvern. Komiteen viser til at personvern i justissektoren ikke ble behandlet spesielt i denne utredningen. Meld. St. 11 (2012–2013) Personvern – utsikter og utfordringer tok heller ikke opp problemstillingen om personvern i justissektoren i nevneverdig grad. Det er etter komiteens mening derfor grunnlag for å vurdere å sette ned en personvernkommisjon rettet mot justissektoren.

Komiteen viser til svarbrev på representantforslaget fra justis- og beredskapsministeren til justiskomiteen datert 14. oktober 2016, hvor han uttryk-

ker at det kan være behov for en personvernkommisjon. Han påpeker likevel at en eventuell kommisjon bør ha et bredere perspektiv. I tillegg stiller han spørsmål ved om den bør utsettes noe, da det er flere prosesser som snart skal iverksettes eller som akkurat er blitt satt i verk.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, framhever personvern som en helt sentral kvalitet og verdi i vårt åpne demokrati. Det er en av de grunnleggende verdiene som sikkerhetsstrukturene skal ivareta og forsvare. Flertallet peker på at samfunnsutviklingen, den teknologiske utviklingen og det sikkerhetspolitiske bakteppet gjør at personvernet må betraktes fra stadig nye synsvinkler.

Flertallet slutter seg til intensjonen i forslaget, men påpeker samtidig at det ikke bare er på justisområdet det kan være behov for å se på personvernsspørsmål. Flertallet mener en samlet gjennomgang av personvernlovgivningen i lys av endrede samfunnsforhold, som nevnt ovenfor, vil bidra til å ivareta personvernets sentrale og viktige posisjon som en demokratisk verdi.

Flertallet viser til at det samtidig er fremmet et forslag om å styrke personvern for barn og unge av representantene Trine Skei Grande, Iselin Nybø, Abid Q. Raja og Sveinung Rotevatn, jf. Dokument 8:113 S (2015–2016). Flertallet mener det kan være naturlig å se foreliggende representantforslag og nevnte representantforslag under ett.

På denne bakgrunn fremmer flertallet følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vurdere om dagens personopplysningslov er tilstrekkelig til å ivareta personvern på en best mulig måte, inkludert barn og unges personvern.»

Komiteens medlem fra Senterpartiet vurderer behovet for å opprette en personvernkommisjon i justissektoren som stort. Dette spesielt med tanke på de utvidede fullmaktene politiet har fått til å benytte skjulte tvangsmidler. Dette medlem ønsker derfor at det raskt nedsettes en egen personvernkommisjon for justissektoren, og fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber presidentskapet fremme forslag til mandat og sammensetning for en kommisjon som skal utrede personvernets sårbarhet i justissektoren i en digital tidsalder, der kommisjonen ser helhetlig på behovet for, og effekten av, hjemler og tiltak som allerede er gjennomført, vurderer viktige prinsipper for personvern i justissektoren, og fremmer forslag til hvordan borgernes personvern kan styrkes i lys av de lovendringer som er innført de siste årene for å motarbeide terrorisme og annen kriminalitet.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Senterpartiet:

Forslag 1

Stortinget ber presidentskapet fremme forslag til mandat og sammensetning for en kommisjon som skal utrede personvernets sårbarhet i justissektoren i en digital tidsalder, der kommisjonen ser helhetlig på behovet for, og effekten av, hjemler og tiltak som allerede er gjennomført, vurderer viktige prinsipper for personvern i justissektoren, og fremmer forslag til hvordan borgernes personvern kan styrkes i lys av de lovendringer som er innført de siste årene for å motarbeide terrorisme og annen kriminalitet.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding I fremmes av Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og råar Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

I

Stortinget ber regjeringen vurdere om dagens personopplysningslov er tilstrekkelig til å ivareta personvern på en best mulig måte, inkludert barn og unges personvern.

II

Dokument 8:94 S (2015–2016) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Trine Skei Grande og Iselin Nybø om å opprette en personvernkommisjon for justissektoren – vedlegges protokollen.

Oslo, i justiskomiteen, den 15. november 2016

Hadia Tajik

leder

Kjell Ingolf Ropstad

ordfører

